

SMITTEVERNPLAN

2023-2027

KORT FORTALT

Målet med smittevernplanen er at den skal medverka til å verna befolkninga sitt liv å helse.

Planen skal visa korleis Hå kommune skal redusera risikoen for at innbyggjarane vert utsette for smittsame ukdommar ved å førebygga og verke at dei vert overført. skal sikra at innbyggjarane får hjelp og støtte dei treng dersom ukdommar oppstår.

Planen byggjer på i stor grad på tilrådingar frå sentrale myndigheiter, særskilt Folkehelseinstituttet, men tek omsyn til lokale forhold der det er naudsynt.

Innhald

KORT FORTALT	2
Innleiing	4
Lovgrunnlag	4
Målsetting	4
Kommunen sine oppgåver	4
Kommuneoverlegen (smittevernlegen) skal i fylgje smittevernlova:	4
Risiko- og sårbarhetsanalysar (ROS)	5
Organisering og leiing	5
Ansvar - operativ leiar	6
Kriseleiing	6
Praktiske detaljar – lokale og personell	6
Økonomiske konsekvensar	6
Samordning – planverk og tiltak	6
Smittevern i normalsituasjonen	7
Smittevernomsyn ved tilsettingar	7
Vaksinasjonsprogrammet	7
Andre forhold	8
Smittevern i beredskapssituasjonar	8
Rutine for varsling av smittsame sjukdomar	9
Heimel for varsling	9
Utbrot	9
Varsling av smittsame sjukdomar	10
Varslings- og meldingssystem	10
Meldingssystemet for smittsame sjukdomar	10
Varsling etter internasjonalt helsereglement	11
Informasjon	11
Samarbeidande instansar	12
Medisinsk materiell og utstyr	12
Vedlegg	13

Innleiing

Lovgrunnlag

Lov om helsetenesta i kommunane (LOV 1982-11-19 nr 66)

Lov om kommunal helse- og omsorgstjeneste (LOV 2011-06-24 nr 30) og Forskrift til plan om beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv (FOR 2001-07-23 nr. 881).

Lov om vern mot smittsame sjukdommar (LOV 1994-08-05-55). Her finn vi mellom anna fylgjande i § 7-1:

”Kommunen skal utføre de oppgaver innen smittevernet som pålegges i loven eller bestemmelser i medhold av loven (..) Kommunen skal føre tilsyn og sørge for at reglene i loven blir overholdt og at vedtak i medhold av loven blir gjennomført”.

Målsetting

Hå kommune skal ha ein smittevernplan som skal:

- a) medverka til å verna befolkninga sitt liv og helse.
- b) redusera risikoen for at innbyggjarane vert utsette for smittsame sjukdommar ved å førebyggja og motverke at dei vert overført.
- c) sikre at innbyggjarane får den helsehjelp og støtte dei treng dersom smittsame sjukdommar oppstår.

Kommunen sine oppgåver

Smittevernlova pålegg kommunen å utføra desse oppgåvene:

- Skaffa oversikt over smittsame sjukdomar som førekjem i kommunen.
- Driva opplysning om smittsame sjukdomar og gje råd og rettleiing om å førebyggja.
- Sørge for at nødvendige individuelle førebyggjande tiltak vert sett i verk.
- Sørge for at andre tiltak etter denne lova eller kommunehelsetenestelova vert sett i verk.

Kommuneoverlegen (smittevernlegen) skal i fylgje smittevernlova:

- Utarbeida forslag til plan for helsetenesta sitt arbeid med vern mot smittsame sjukdomar, inkludert beredskapsplanar og –tiltak, og organisera og leia dette arbeidet.
- Ha løpande oversikt over dei infeksjons-epidemiologiske forholda i kommunen.
- Utarbeida forslag til førebyggjande tiltak for kommunen.

- Bistå kommunen, helsepersonell og andre i kommunen som har oppgåver i vernet mot smittsame sjukdomar.
- Gje informasjon, opplysningar og råd til innbyggjarane om vern mot smittsame sjukdomar.
- Utføra oppgåvene som fylgjer av smittevernlova eller bestemmingar som fylgjer denne. Medverka til effektive tiltak for å førebyggja smittsame sjukdomar og motverka at dei vert overførde.

Risiko- og sårbarhetsanalysar (ROS)

I tråd med forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv § 3, er det utarbeidd risiko- og sårbarhetsanalysar (ROS), jfr overordna beredskapsplan 2023 – 2027. Desse er nytta som grunnlag for denne planen. 3 av hendingane er av ein slik karakter og omfang at denne planen vert iverksett. Desse hendingane er epidemi, pandemi og smittsomme dyresjukdomar

Sjå kommunen sin beredskapsplan for meir detaljar om ROS analysane.

Organisering og leiing

Rollefordelinga og ansvar for operativ leiing i ein situasjon som gjer at planen vert iverksett, er basert på kommunen sin overordna beredskapsplan. Ein skal i hovudsak fylgja organisasjonskartet og ansvarlinja som i normalsituasjonar og som beskrive i tabellen under

Type krise	Plan	Ansvar	Operativ leiar
Omfattande	Overordna beredskapsplan	Overordna kriseleiing	Kommunedirektør
Omfattar store delar av tenesteområdet helse og velferd. Hendingar som utløysar behov for psykososiale tiltak	Plan for helsemessig og sosial beredskap Plan for psykososialt kriseteam	Leiargruppa i helse og velferd Psykososialt kriseteam	Kommunalsjef helse og velferd Leiar for psykososialt kriseteam
Smitte	Smittevernplan	Leiargruppa i helse og velferd, utvida med smittevernlegen	Kommuneoverlegen i samarbeid med smittevernlegen

Ansvar - operativ leiar

Operativ leiar har ansvar for å kalla inn leiargruppa. Dersom vedkomande ikkje er disponibel, er det stedfortredar som har ansvar for innkalling. Dersom ingen av desse er tilstades, kan eitt av dei andre medlemmane i gruppa kalla inn.

Kriseleiing

Leiargruppa i tenesteområdet helse og velferd er kriseleiing i situasjonar som gjer at denne planen vert iverksett. Kommuneoverlegen er med i leiargruppa og sikrar medisinskfagleg rådgjeving. Smittevernlegen skal også vera med når krisa er knytt til situasjonar der smittevern er viktig.

Praktiske detaljar – lokale og personell

Leiargruppa i tenesteområdet for helse og velferd (eventuelt utvida med smittevernlege) nyttar seg av lokale /arbeidsrom på Hå helsesenter, Nærbø i samband med ei krise og/eller katastrofesituasjon.

Det er laga egne varslingslister i kommunen sin beredskapsplan som gjev detaljar om ressurspersonar som kan nyttast i ei krise/katastrofe.

Økonomiske konsekvensar

I ein krisesituasjon kan det verta nødvendig å leggja ned, leggja om eller utvida ulike tenester og aktivitetar. Det kan verta nødvendig med omfordeling eller tilføring av ekstra ressursar, slik at ein kan førebyggja eller handtera situasjonen og normalisera så raskt som mogleg.

Operativ leiar tek avgjerder om organisering og ressursdisponering innan vedtekne budsjetttrammer. Når situasjonen krev at ein må gå ut over vedtekne økonomiske rammer, skal dette avklarast med overordna.

Samordning – planverk og tiltak

Smittevernplanen er underlagd *Plan for helsemessig og sosial beredskap*. Smittevernplanen skal reviderast kvart fjerde år.

Smittevernplanen skal finnast i papirform og med vedlegg på fylgjande stad i kommunen:

Stad
Legevakta

Planen vil også publiserast på kommunen sin internettside og i kvalitetssystemet Compilo. Ved oppdatering av planen vil det sendast ut varsling til avdelingsleiarar.

Smittevern i normalsituasjonen

Normalsituasjonen er prega av førekomst og variasjon av vanlege smittesjukdomar. I handsaminga av desse følgjer tenesteområdet det som står i folkehelseinstituttet sin smittevernveileder for helsetenesta.

Smittevernomsyn ved tilsettingar

Tuberkuloseforskrifta stiller krav om at personar som i løpet av dei siste tre åra har opphalde seg i meir enn tre månader i land med høg førekomst av tuberkulose, og som skal arbeida med born, sjuke eller hjelpetrenganden, pliktar å møte til tuberkuloseundersøking. Kommunen har utarbeida eit skjema som kan nyttast i samband med nyttilsettingar i dei aktuelle tenesteområda. Meir om dette i kommunen sitt tuberkulosekontrollprogram, sjå vedlegg.

Vaksinasjonsprogrammet

Kommunen skal i fylgje forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram til personar som bur eller midlertidig oppheld seg i kommunen, tilby og gjennomføra vaksiner mot smittsame sjukdomar i samsvar med det nasjonale vaksinasjonsprogrammet.

Kommunen gjennomfører infeksjonsførebygging ved vaksinasjon gjennom:

- Barnevaksinasjonsprogrammet
- Vaksiner mot personar i risikogrupper mot influensa, covid-19, pneumokokkinfeksjon, hepatitt B, humant paillomavirus og skogflåttencefalitt. Sjå vedlegg angående vaksiner mot sesonginfluensa og koronavirus, samt vaksiner mot skogflåttencefalitt og humant papillomavirus (HPV).
- Oppfriskningsdoser av grunnvaksiner mot difteri, kikhoste, tetanus og polio (anbefalt kvart 10.år)
- Reisevaksinar, inkludert rabiesvaksine. Sjå eige vedlegg.
- Aktivt arbeid med vaksinasjon og oppfølging av særskilte grupper, til dømes barn med utanlandske foreldre, innvandrarakar, rusmisbrukarakar og innsette ved Åna fengsel.
- Kommunen har avtale med Stavanger kommune om vaksiner mot apekopper for risikogrupper. Smittevernkontoret der kan kontaktes direkte. Sjå eige vedlegg.

Andre forhold

Hå er ein landbrukskommune med mykje husdyrhald. Frå tid til anna oppstår tilfelle av smitte hjå dyrebesetningar som kan smitta til menneske, til dømes MRSA på gris. Kommunen samarbeider med mattilsynet om smitteverntiltak i slike tilfelle. Infeksjonsførebygging vert også gjennomført gjennom regelmessige prøver av badevatn i sommarsesongen. Resultat av desse prøvane vert publiserte i aviser og på internett ei gong i veka.

Ved behov kan det med heimel i smittevernlova (§ 5-1 til 8) verta gjennomført tvangsundersøking, kortvarig isolering og behandling. Det er særst sjeldan desse prinsippa vert nytta. Det formelle grunnlaget og kven som kan gjera vedtak om kva, vert gjort greie for i lova kap.5.

- Kommunen sitt tuberkulosekontrollprogram: vedlegg nr.1
- Infeksjonskontrollprogram for helseinstitusjonar i Hå kommune: vedlegg nr.4
- Vaksineringsprogram mot sesonginfluensa og koronavirus: vedlegg nr. 7
- Vaksineringsprogram mot skogflåttencefalitt: vedlegg nr. 8
- Vaksineringsprogram mot apekoppar: vedlegg nr. 10
- Vaksineringsprogram mot HPV: vedlegg nr. 12

Smittevern i beredskapssituasjonar

ROS analysane syner at forureining av kjelder for drikkevatn, pandemisk influensa og import av farleg smittesjukdom er hendingar vi kan sjå i kommunen. Den mest sannsynlege av desse er forureining av kjelder for drikkevatn. Meir informasjon om ROS analysane finnes i «Plan for helsemessig og sosial beredskap».

For enkelte beredskapssituasjonar er det utarbeida eigne handlingsplanar, desse ligg som vedlegg til denne planen.

- Lokal tiltaksplan mot fugleinfluensa: sjå vedlegg nr. 2
- Plan for massevaksinasjon av befolkninga i Hå kommune: sjå vedlegg nr. 3
- Lokal handtering av mistanke om Ebola: sjå vedlegg nr. 6
- Lokal handtering ved mistanke om rabiessmitte: vedlegg nr. 9
- Meningokokksykdom og vaksineringsprogram: vedlegg nr. 11

Rutine for varsling av smittsame sjukdomar

Heimel for varsling

Smittevernlova og helsepersonellova gjev heimel for legar til meldingssystemet for smittsame sjukdomar (MSIS) og Tuberkuloseregisteret. MSIS- og Tuberkuloseregisterforskrifta gjev reglar for innsamling og behandling av helseopplysningar. Kommunen sine rutinar bygger på [smittevernveilederen](#) frå Folkehelseinstituttet.

Rutinar for varsling av smittsame sjukdomar varierer ut i frå sjukdomstypen som er oppdaga. Plikt til varsling og melding om utbrot av smittsame sjukdommar gjeld i utgangspunktet for alt helsepersonell, men vil i særleg grad vera aktuelt for legar.

Dersom det er mistanke om utbrot av smittsam sjukdom, skal varsling om dette skje raskt enten munnleg via telefon eller direkte kontakt, eller skriftleg via telefaks / elektronisk post.

Plikta om slik melding gjeld også for tilsette i kommunen som arbeider ved sjukeheimen og andre kommunale institusjonar eller bufellesskap, dersom det har brote ut / er mistanke om utbrot av smittsame sjukdommar her.

Utbrot

Folkehelseinstituttet definerer eit utbrot som:

- fleire tilfelle enn forventet av ein bestemt sjukdom innafor eit område i eit bestemt tidsrom
- to eller fleire tilfelle av same sjukdom med antatt felles kjelde (hotell/feriested, utstyr, næringsmiddel, vann e.a.).

Utbrot skal varslast gjennom bruk av Vesuv som er eit webbasert system for varsling til Folkehelseinstituttet. Tilgang gjennom Folkehelseinstituttet sine internettsider.

Ved behov for umiddelbar kontakt ring smittevernvakta på telefon 21 07 63 48.

Folkehelseinstituttet kan også varslast på desse måtane:

- per e-post til: utbrudd@fhi.no
- per telefon til 21 07 70 00 i arbeidstida

Sjølv om utbrot eller enkelttilfelle av varslingspliktig sjukdom er varsla skal legen sende MSIS-melding på vanleg måte for meldingspliktige sjukdomar

Varsling av smittsame sjukdomar

Følgjande utbrot av smittsame sjukdomar skal varslast:

- Sjukdomar som er meldepliktige i MSIS (sjå [vedlegg I i forskrifta](#)).
- Når mistanken heng saman med næringsmiddel (inkludert drikkevatn).
- I helseinstitusjonar.
- Særleg alvorlege sjukdomar (andre enn dei som er omfatta av MSIS), dvs. sjukdomar med høg dødelegheit, alvorleg sjukdomsbilete eller høg komplikasjonsrate.
- Særleg omfattande utbrot.

Dei fire siste kategoriane gjeld også utbrot av smittsame sjukdomar som ikkje er meldingspliktige til MSIS.

Varslings- og meldingssystem

Med varsling meiner vi ein umiddelbar formidla beskjed gitt på ein slik måte at varslaren kan vera sikker på at mottakaren får varselet.

Meldingssystemet for smittsame sjukdomar

Tabellen gjev oversikt over meldesystemet for smittsame sjukdomar. Informasjonen er henta frå smittevernhandboka til Folkehelseinstituttet.

Sjukdomsgruppe	Laboratoriet	Lege
A	Melding til Folkehelseinstituttet i form av kopi av svarskjema til rekvirerande lege. Skjema «MSIS-melding– nomiativ melding om smittsam sjukdom til rekvirerande lege» (treng ikkje ved tuberkolose)	Skriftleg melding same dag. Melding til MSIS ved Folke-helseinstituttet (via laboratoriet). Melding til kommuneoverlegen der den smitta bur eller oppheld seg.
B	Aidentifisere opplysningar til Folkehelseinstituttet. Nytt avrivbar laboratedel av skjema «MSIS	Skal nytta skjema dei mottek frå laboratoriet og sende melding til MSIS,

	melding – aidentifisert melding om smittsam sjukdom» Andre del av skjemaet skal same dag sendast til rekvirerande lege.	Folkehelseinstituttet og kommuneoverlegen i den kommunen den smitta bur i og oppheld seg i.
C	Aidentifisert melding ved: <ul style="list-style-type: none"> • Influensaliknande sjukdom (kun «vaktårn» skal melda) • Chlamydiainfeksjon (kun laboratorier skal melda) 	
D	En allmennfarleg smittsam sjukdom er definert som: <ul style="list-style-type: none"> • ein sjukdom som er særleg smittsam • eller som kan opptre hyppig, • eller har høg dødelegheit , • eller kan gje alvorlege eller varige skadar 	

Varsling etter internasjonalt helsereglement

Lege, sjukepleiar, jordmor eller helsesyster som mistenker eller påviser eit tilfelle av smittsam sjukdom som kan ha betydning for internasjonal folkehelse og som ikkje allereie er varsla, skal varsla kommuneoverlegen. Dersom kommuneoverlegen ikkje tilgjengeleg skal Folkehelseinstituttet varslast direkte.

Kommuneoverlegen skal varsla Statsforvalteren og Folkehelseinstituttet.

Folkehelseinstituttet varslast ved å ringa den døgnåpne smittevernvakta på tlf
21 07 63 48.

Informasjon

I situasjonar der det er oppdaga eller det er fare for spreiding av smitte, vil trongen etter informasjon vera stor og kommunen må rekne med stor pågang frå pårørande, publikum og media. Det er viktig med offensivt kommunikasjonsarbeid og rask samordna reaksjon i ein krise- eller katastrofesituasjon.

Fagpersonell (særleg smittevernlegen) vil bli trekte inn i informasjonstenesta etter behov.

Plan for helsemessig og sosial beredskap gjev utfyllande planar for handtering av informasjon i ein beredskapssituasjon.

Samarbeidande instansar

Det kan også vera naudsynt å innhenta råd frå eksterne samarbeidspartnarar. Sjå plan for helsemessig og sosial beredskap for oversikt over aktuelle samarbeidande instansar.

Medisinsk materiell og utstyr

Kommunen har lager for medisinsk materiell og utstyr ved legekontora, helsesentra og Hå sjukeheim. Hå sjukeheim har eit noko auka lager også i normalsituasjon. I kvar enkelt beredskapssituasjon vil ein vurdere å auka desse lagera med nødvendig utstyr.

Ved behov for materiell som bærer, førstehjelpsutstyr, telt og tepper kan Rogaland sivilforsvarsdistrikt kontaktast på 24-timars naudtelefon.

Vedlegg

1. [Tuberkulosekontrollprogram](#)
2. [Lokal tiltaksplan mot fugleinfluensa](#)
3. [Plan for massevaksinasjon](#)
4. [Program for infeksjonskontroll ved Hå sjukeheim](#)
5. [Oversikt over kjøletårn og skrubbarar i Hå Kommune - oversikt over ansvarsliner og gjeremål.](#)
6. [Lokal handtering av mistanke om ebola](#)
7. [Vaksinering mot sesonginfluensa og covid-19](#)
8. [Vaksinering mot skogflåttencefalitt](#)
9. [Lokal håndtering ved mistanke om eksponering for rabies-smitte](#)
10. [Vaksinering mot apekopper](#)
11. [Meningokokksykdom og vaksinering](#)
12. [Vaksinering mot HPV](#)
13. [Oppvaksinering etter stamcellebehandling](#)